SİRKÜLER

SAYI : 2013/52 İstanbul,28.11.2013

KONU : Bireysel emeklilik sistemine yapılan aktarımlar ve tevkifat uygulaması hakkında açıklamalar Yapıldı.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nca yayımlanan 27 Kasım 2013 tarihli ve 92 nolu Gelir Vergisi Sirküleri'nde;

a. 4632 sayılı Bireysel Emeklilik, Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nun Geçici 1. Maddesi kapsamında dernek, vakıf, sandık ve diğer kuruluşlardan bireysel emeklilik sistemine yapılacak aktarımlara ilişkin istisna ve tevkifat uygulaması hakkında açıklamalar yapılmıştır.

b. Gelir Vergisi Kanunu'nun menkul sermaye iratları ile ilgili 75. Maddesinin 15. ve 16. bentlerinde yer alan "On yıldan az süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlara", "On yıl süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlar", "On yıldan az süreyle katkı payı ödeyerek ayrılanlar" ve "On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar" ibarelerinden ne anlaşılması gerektiği hakkında açıklamalar yapılmıştır.(15. bent tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından, 16. bent ise bireysel emeklilik şirketleri tarafından sistemden ayrılanlara yapılan ödemelerin tanımıyla ilgilidir. Ödemenin hangi bent kapsamına girdiğine bağlı olarak bu ödemeler üzerinden yapılacak tevkifat oranı da değişmektedir)

Sözkonusu Başkanlık sirküleri aşağıda sunulmuştur.

Saygılarımızla,

RANDIMAN DENETİM YEMİNLİ MALİ

MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.

Bireysel emeklilik sistemine yapılan aktarımlar ve tevkifat uygulaması

Tarih 26/11/2013

Sayı GVK-92/2013-7/ Bireysel Emeklilik Sistemi-5

Kapsam

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

GELİR VERGİSİ SİRKÜLERİ/92

Konusu : Bireysel emeklilik sistemine yapılan aktarımlar ve tevkifat uygulaması
Tarihi : 26 / 11 /2013
Sayısı : GVK-92/2013-7/ Bireysel Emeklilik Sistemi-5

1. Giriş

18/4/2013 tarihli ve 28622 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3/4/2013 tarihli ve 6456 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 35 inci maddesiyle 4632 sayılı **Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu**nun geçici 1 inci maddesinde yapılan değişiklik ve Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (15) ve (16) numaralı bentlerinin uygulanmasına yönelik açıklamalar bu Sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2. Yasal düzenleme

6327 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi ile 4632 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin dernek, vakıf, sandık ve diğer kuruluşlardan bireysel emeklilik sistemine yapılacak aktarımlar hakkındaki beşinci ve altıncı fıkraları değiştirilmiş, ayrıca 6456 sayılı Kanunla anılan geçici 1 inci maddenin altıncı fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere bir cümle eklenmiştir. Bu değişiklikler sonucu anılan geçici 1 inci maddenin beşinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde düzenlenmiş bulunmaktadır:

"Yetkili organlarınca karar alınması kaydıyla, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan emeklilik taahhüt planları kapsamındaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarlar (plan esaslarına göre aktarım tarihine kadar mutat yapılan ödemeler nedeniyle oluşanlar dahil), 31/12/2015 tarihine kadar kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılabilir. Belirlenmiş katkı esasına göre yürütülen emeklilik taahhüt planlarından yapılan aktarımlarda ilgili kuruluşun yetkili organlarınca karar alınması şartı aranmayabilir.

Beşinci fıkra kapsamında bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar gelir vergisinden müstesnadır. **(6456 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle eklenen cümle)** *Müsteşarlıkça uygun görülen programlı geri ödeme tutarları hariç, aktarım tarihinden itibaren üç yıl içinde katılımcı tarafından malûliyet ve ölüm haricindeki bir nedenle, aktarılan birikimlerin bir kısmının veya tamamının alınarak sistemden çıkılması durumunda, aktarım nedeniyle istisnadan yararlanılan tutar üzerinden yüzde 3,75 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılır. Aktarım yapan üyelerin sistemde kazanacakları süreye ve üyelerden sosyal güvenlik sistemi ve tabi olduğu vakıf senedi*

kapsamında emeklilik hakkı kazanmış olanların aktarım sonrası sistemde emeklilik hakkı kazanacağı yaşa ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir."

6456 sayılı Kanunla 4632 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinde yapılan değişiklik 18/4/2013 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

3. Aktarım nedeniyle istisna ve tevkifat uygulaması

Yukarıda yer alan Kanun hükümleri çerçevesinde; yetkili organlarınca karar alınması kaydıyla, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu (VASA) veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan emeklilik taahhüt planları kapsamındaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin olup, 6327 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin yürürlük tarihi olan 29/6/2012 tarihinden 31/12/2015 tarihine kadar bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar, aktarım aşamasında gelir vergisinden istisna edilecektir.

Anılan madde kapsamında istisna edilen tutarlar, 7/10/2001 öncesi kurulmuş olan emekli ve yardım sandıklarının üyeleri dahil, VASA üyeleri tarafından bu kuruluşlara ödenen anapara tutarlarının değerlendirilmesi sonucu doğan getiri tutarlarını ifade etmektedir. Diğer taraftan sair ticaret şirketlerinin çalışanlarına ait taahhüt planları çerçevesinde aktarılan tutarlar ise daha önce herhangi bir vergilemeye tabi olmadığından, aktarılan bu tutarların tamamı getiri tutarı olarak dikkate alınacak ve anılan hükme göre istisna edilecektir. Aktarım sırasında istisna edilen tutarlar, VASA veya sair ticaret şirketleri tarafından hazırlanacak ayrıntılı bir yazı ile aktarım sırasında, aktarım yapılan emeklilik şirketine bildirilecektir.

Diğer yandan, anılan istisna 7/10/2001 öncesi kurulup kurulmadığına bakılmaksızın emekli ve yardım sandıklarının 29/6/2012 tarihinden sonra yapacakları aktarımlar için uygulanacağından, bahse konu aktarımlar için anılan istisna dışında ayrıca herhangi bir istisna hükmünün uygulanması söz konusu değildir.

4632 sayılı Kanunun 6327 sayılı Kanunla değişik geçici 1 inci maddesi kapsamında 29/6/2012 tarihinden 31/12/2015 tarihine kadar yapılan aktarımlar için; 18/4/2013 ve sonrasında aktarım tarihinden itibaren üç yıl içinde birikimlerin bir kısmının veya tamamının alınarak bireysel emeklilik sisteminden çıkılması durumunda aktarım nedeniyle **istisna edilen getiri tutarlarının tamamı üzerinden**, çıkış aşamasında ilgili emeklilik şirketi tarafından % 3,75 oranında tevkifat yapılacaktır. Aktarımı yapan VASA üyesi veya sair ticaret şirketi çalışanlarının, üyesi olduğu VASA'dan veya çalıştığı ticaret şirketinden başka şirketlere de aktardığı birikimleri varsa, tevkifat uygulaması, sadece kısmen veya tamamen birikimlerin alındığı emeklilik şirketi nezdinde bu şirkete aktarılan ve istisna edilen tutarlarla sınırlı olmak üzere gerçekleştirilecektir.

Diğer taraftan, aktarım yapan VASA üyeleri veya sair ticaret şirketi çalışanları birikimlerini bireysel emeklilik mevzuatı çerçevesinde daha sonra başka şirketlere aktarabilmektedirler. Bu tip aktarımlar yapıldığı takdirde aktaran şirketler, birikimlerin aktarıldığı şirkete, aktarım yapan üyenin/çalışanın VASA'dan/sair ticaret şirketinden yaptığı aktarım tarih ve tutarı ile aktarım dolayısıyla istisna edilen gelir tutarını bildireceklerdir. Aktarımı alan şirket, VASA'dan veya sair ticaret şirketinden aktarım tarihinden itibaren üç yıl içerisinde bireysel emeklilik sisteminden tamamen veya kısmen çıkılması durumunda, anılan istisna tutarı üzerinden tevkifat yapacaktır.

Ayrıca, katılımcı tarafından malûliyet ve ölüm nedeniyle sistemden çıkılması veya aktarım tarihinden itibaren bireysel emeklilik sisteminde üç yıl kalındıktan sonra sistemden çıkılması durumunda, aktarım nedeniyle istisna edilen getiri tutarları üzerinden tevkifat yapılmayacağı gibi, Hazine Müsteşarlığınca uygun görülen programlı geri ödeme tutarları da tevkifat uygulamasına konu olmayacaktır. Ancak 3 yıl içerisinde aktarılan birikimlerin bir kısmının veya tamamının alınarak sistemden çıkılması durumunda istisna edilen getiri tutarının, programlı geri ödeme tutarına isabet eden kısmı haricindeki tutar üzerinden % 3,75 oranında tevkifat yapılacaktır.

4. Bireysel emeklilik sisteminden doğan iratlar için tevkifat uygulaması

Anılan geçici madde kapsamında 29/6/2012 tarihinden 31/12/2015 tarihine kadar yapılan aktarımlar için, aktarım tarihinden itibaren üç yıl içinde sistemden çıkılması durumunda, madde kapsamında yapılan **aktarım sonrasında bireysel emeklilik**

sisteminde elde edilen irat tutarları üzerinden % 15 oranında tevkifat yapılacaktır.

Diğer taraftan, anılan geçici madde kapsamında aktarım tarihinden itibaren üç yıldan fazla bir süre sistemde kalındıktan sonra çıkılması durumunda ise madde kapsamında yapılan aktarım sonrasında sadece bireysel emeklilik sisteminde elde edilen irat tutarı üzerinden, sistemde kalış süresine bağlı olarak (VASA'larda veya sair ticaret şirketlerinde geçen süreler de dahil) tevkifat oranı belirlenecektir.

5.Diğer hususlar

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 6327 sayılı Kanunla değişik 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (15) ve (16) numaralı bentlerinde geçen "On yıldan az süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlara", "On yıl süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlar", "On yıldan az süreyle katkı payı ödeyerek ayrılanlar" ve "On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar" ibarelerinden anlaşılması gereken esas itibarıyla, bireysel emeklilik sistemi yönünden sistemde 10 yıl süreyle kalınıp kalınmadığı, hayat sigorta sözleşmeleri yönünden ise 10 yıl süreyle sigortalı olunup olunmadığı hususudur. Söz konusu düzenlemeyle amaçlanan sürekli olarak katkı payı veya prim ödenip ödenmediğine bakılmaksızın ne kadar süreyle sistemde kalındığını veya sigortalı olunduğunu tespit etmek ve bu tespite bağlı olarak farklı oranlarda vergi tevkifatı yapılmasını sağlamaktır.

Başka bir deyişle, 10 yıl boyunca sürekli olarak katkı payı veya prim ödemesi yapılıp yapılmamasının önemi bulunmamakta olup, 10 yıl sistemde bulunulması veya sigortalı olunması söz konusu vergileme kriterinin oluşması için yeterli olacaktır.

Duyurulur.

Mehmet KİLCİ

Gelir İdaresi Başkanı